

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PONOVNA INTERVENCIJA V SOFIJI

Aretacije makedonstvujuših — Posredovanje angleškega, francoskega, italijanskega in jugoslovenskega poslanika pri bolgarski vladi za onemogočenje rovarjenja bolgarskih komitov

Beograd, 20. marca. M. Iz Sofije poročajo, da ves bolgarski tisk zelo mnogo piše o aretacijah makedonstvujuših. Bolgarski listi trdijo, da je bilo aretiranih okoli 500 oseb. »Zarja« in »Dnevnik« najenergičneje protestirata proti tem aretacijam. »Zarja« pravi, da predsednik Ljapčev s temi aretacijami priznava upravičenost vseh obtožb, ki so bile navedene v zadnjem času, zlasti, da se atentatorji nahajajo na bolgarskem ozemlju. »Dnevnik« pa piše, da so izvršene aretacije v veliki meri iznenadile makedonstvujušce.

Beograd, 20. marca. M. Listi poročajo iz Sofije, da je kralj Boris sprejel predsednika vlade Ljapčeva v avdienci v zvezi s poslednjimi dogodki.

London, 20. marca. AA. »Times« objavlja brzojavko svojega dopisnika v Sofiji, da je angleški poslanik v Sofiji Waterlow imel v terek ponoven razgovor s predsednikom bolgarske vlade Ljapčevom o bolgarsko-jugoslovenskih odnosih, o katerih je že govoril z zunanjim ministrom Burovom. Ljapčev je pojasnil Waterlowu ukrepe, ki jih je podvzela bolgarska vlada in dejal, da je njena želja, ustaviti delovanje makedonskih revolucionarjev. Ljapčev je zagotovil, da bo podvzel vse ukrepe za uvedbo normalnega stanja. Nadalje poroča list, da je posetil italijanski poslanik Piacentini bolgarskega zunanjega ministra Burova in posredoval v enakem smislu kakor an-

gleški poslanik. »Times« tudi javlja, da je pred tremi dnevi bolgarska vlada zaprla večje število Makedoncev, ki jih je smatrala za nevarne ter internirala daleč od jugoslovenske meje. Končno pravi dopisnik »Timesa«, da je jugoslovenska vlada poslala bolgarski vladi dolgo listo članov makedonskega komiteja, za katere zahteva, naj jih bolgarska vlada zapre. Ker podpirajo Jugoslavijo tudi vesile, je bolgarska vlada prišla v težek položaj in je radi tega zaprla večje število Makedoncev v trnovskem in caribrodskem okrožju.

Pariz, 20. marca. »Temps« poroča o razgovoru angleškega poslanika v Sofiji Waterlowa s predsednikom vlade Ljapčevom in pravi, da je osebe, osumljene udeležbe pri atentatih, policija zaprla in odvedla v notranjost Bolgarije.

Pariz, 20. marca. AA. »Quotidien« poroča iz Sofije, da so posetili bolgarskega zunanjega ministra Burova angleški poslanik Waterlow, jugoslovenski poslanik Nešić in francoski poslanik De Fain. Na sestanku, ki ga je imel včeraj z Burovom, se je francoski poslanik De Fain interesiral za preiskavo o zadnjih atentatih ter o ukrepih, ki jih je bolgarska vlada podvzela. Nadalje poroča »Quotidien«, da bo meseca aprila rekonstrukcija bolgarske vlade. Cankov s svojimi 30 poslanci je v opoziciji, dasi se službeno prišteva k pristašem Demokratičnega zgovora.

Predsednik vlade Ljapčev pa upa, da bo pridobil Cankova za vlado ter mu bo zato ponudil nekoliko ministrskih listnic.

Sofija, 20. marca. AA. Italijanski poslanik Piacentini je obiskal bolgarskega zunanjega ministra Burova. List »Zname« piše, da je italijanski poslanik, dasi pozno, obisk vendarle izvršil kakor poslaniki ostalih vesil v Sofiji. Piacentini je obiskal tudi predsednika vlade Ljapčeva.

Sofija, 20. marca. Jugoslovenski poslanik Nešić je včeraj obiskal ministra zunanjih zadev Burova ter urgiral v imenu svoje vlade odgovor bolgarske vlade na demaršo, izročeno pretekli petek. Minister Burov je izjavil, da policijska preiskava še ni zaključena in da bo bolgarska vlada takoj, ko dospe policijsko poročilo, izročila odgovor.

Praga, 20. marca. AA. »Česko Slovo« glasilu zunanjega ministra dr. Beneša, prinaša članek izpod peresa g. Kopeckega, v katerem obsoja atentate makedonstvujuših. Jasno je, pravi članek, da so vsi atentati prišli iz Bolgarije in da je treba iskati edino v Bolgariji gnezdo atentatorjev. Članek naglašava hladnokrvnost jugoslovenske vlade, kar pomenja samo utrujenost jugoslovenske zunanje politike. Vladi v Sofiji je sedaj dana prilika, da pokaže svoje želje za konsolidacijo države. Balkan in Evropa pričakujeta to od bolgarske vlade.

Pred odstopom avstrijske vlade?

Ponočna seja ministrskega sveta ni rodila sporazuma med vladnimi strankami — Odločitev mora pasti še danes

Dunaj, 20. marca. Glede na resnost položaja je bil sinoči sklican ministrski svet, ki je imel sejo do 1. zjutraj. V parlamentarnih krogih se smatra, da se je položaj zelo poostiril. Stranke so glede spora o imenovanju direktorja zveznih železnic v oficijelnih in oficijelnih pogajanjih zavzele svoje stališče. Seja krščansko-socialne stranke je bila zelo burna ter je dovela do tega, da se je imenovanje graškega podžupana dr. Straffela za direktorja zveznih železnic napravilo za prestižno vprašanje

stranke. Temu nasproti vstrajajo druge stranke večine na svojem stališču, tako da se mora računati z izbruhom težke krize. Ako bi demisijska celokupna vlada, bi tudi vprašanje posojila ostalo dvomljivo. Po seji ministrskega sveta je zvezni kanceler dr. Schober izjavil novinarjem, da se bo tekom današnjega dopoldneva našel izhod iz težkega položaja. Če ne bo prišlo do sporazuma, bodo krščanski socialci odpravili svoje ministre, kar bi imelo za posledico demisijo celokupne vlade.

Negotova usoda londonske konference

Posredovanje za odstranitev francosko - italijanskega spora — Italijanska delegacija ne bo zapustila konference

London, 20. marca. AA. Zastoj na pomorski razorožitveni konferenci traja dalje. Razgovori med strokovnjaki delegacij se še nadaljujejo in je upati, da bodo razčistili marsikatero vprašanje.

Danes sta kosila Macdonald in Stimson skupno. Temu sestanku prispevajo neki krogi veliko važnost. Macdonald skuša z vsemi sredstvi rešiti francosko-italijanski spor in čeprav ne bo velikega napredka v tem vprašanju pred prihodom francoskega ministrskega predsednika, je pozval Macdonald strokovnjake, naj skrbno prouče tonažne številke v upanje, da se bo našla na vse zadnje vendarle kaka podlaga za kompromis.

London, 20. marca. AA. Usoda pomorske razorožitvene konference je še vedno negotova.

Na Italijo še vedno pritiskajo, da se odpove pomorski pariteti s Francijo. Vest, da bo italijanska delegacija zapustila konferenco, se odločno zanika. Italija bo ostala na konferenci in odločno branila svoje pravo, ki ji je bilo priznana od washingtonske konference. Na drugi strani smatrajo, da je skoraj nemogoč sporazum med štirimi državami brez Italije. Macdonald je izrecno izjavil, da bo ostala Anglija v francosko-italijanskem sporu absolutno nevtralna. Istotako zanikajo vest, da podpira vodja ameriške delegacije Rim francoske zahteve.

Stim, 20. marca. AA. »Giornale d'Italia« javlja, da je Tardieu odbil italijanski predlog, da se ustavi nadaljnjo pomorsko oboroževanje do leta 1933 ter predlog, da bi znašalo razmerje vojnih ladij med Francijo in Italijo 9 proti 4.

Italijansko mnenje o reški svobodni luki

Kvarnerska svobodna cona se proglašja le do 1. 1931. — Pesimistični italijanski glasovi o pomenu reške svobodne luke

Reka, 20. marca. Zaradi proglasitve reške svobodne cone se je vršil včeraj v tujkajšem gledališču »Fenice« sestanek, na katerem je govoril reški poslanec v rimskem parlamentu Bacchi o pomenu kvarnerske svobodne cone. Med drugim je dejal, da je proglasitev svobodne cone samo začasna do 31. decembra 1931. Položaj, kakršen bo 31. decembra 1. 1931, bo igral veliko vlogo o odločitvi, ali se podaljša obstoj reške svobodne cone. Novi režim je smatral kot poizkusno odredbo, ki se bo morda podaljšala, izpremenila ali ukinita, če bi koristila zahtevale drugega. Svobodna cona se oprošča carinskih taks za vse blago, ki se uvažja, ostane pa v veljavi italijanski monopol.

Reka, 20. marca. Ob priliki proglasitve svobodne reške cone sta podala svoje mišljenje o novem režimu dva odlična fašista in sicer dosedanjí direktor svobodnih reških skladišč Host Venturi in profesor Susmel. V rimski »Tribuna« piše Susmel, da je podana z novim režimom podlaga za vsestransko gospodarsko obnovo Reke, ki ji je v poslednjem času že grozil popoln propad. Zlasti je treba organizirati kredite za razvoj industrije na Reki ter izvesti še mnogo drugega dela, ker s proglasitvijo za svobodno cono še davno ni rešen problem Reke. Svobodna cona bo sicer prinesla moralnih in praktičnih ter gospodarskih in materijalnih koristi Reki, toda to še ni vse. Ni še dovolj, da se bodo pocenila živila, treba je marveč poskrbeti še za mnogo drugega, zlasti za razvoj trgovine. Proglasitev svobodne cone je sicer važen korak v napreduju gospodarskega življenja, toda v gospodarstvu ni mogoče delati čudežev. Premagati bo treba še mnogo težkoč, preden se izpopolni in uredi pravilno poslovanje nove cone. Zlasti bo treba mnogo sodelovanja Reke z liburnijsko obalo.

V »Popolo di Trieste« pa piše direktor Host Venturi, da mora klub očividnim koristim nove cone opozoriti, da se prebivalstvo ne sme udati prevelikim iluzijam. Ni dvoma, da bo oživila lokalna trgovina, ki je imela dosti največje čase. Življenje bo cenejše ter se v zvezi s tem že razpravlja vprašanje možnosti znižanja plač, ki pa je sekundarnega pomena. V nadaljnjem navaja članek koristi, ki jih bo imela svobodna cona od tujškega prometa, nato pa opozarja, da se glede na veliko mednarodno trgovino ne morejo pričakovati kakšne pomembne izpremembe, ker inozemski konzumenti pač krijejo svoje po-

trebe tako, kakor jim najbolj prija. V tem oziru so odločilne zlasti železniške tarife in podobne določbe, železniške in luške tarife pa se ne bodo izpremenile, kakor se tudi razumljivo ne bo menjal zemljepisni položaj Reke. Nočemo zmanjševati važnosti svobodne cone, piše Venturi, vendar moramo poudariti, da se ne smemo vdajati iluzijam, da ne bodo nastopila svoječasno huda razočaranja. Na Reki je obstajal punto franco z velikimi skladišči že doslej ter so se ga mogla imenovska tržišča že doslej posluževati. Jasno je, da bi se te koristi svobodne luke morale občutiti že pred proglasitvijo Reke za svobodno cono, zaradi česar se od nje pač ne more pričakovati mčesar posebnega.

Reka, 20. marca. Italijanski službeni list objavlja besedilo dekreta o ustanovitvi kvarnerske svobodne cone. Dekret obsega 10 členov, ki vsebujejo razne podrobnosti poslovanja svobodne cone. V čl. 1. je rečeno, da se ustanavlja iz občin Reka, Opatica, Volosko, Lovran ter iz področja nekaterih drugih občin v mejah, ki bodo ugotovljene po ministru financ, Kvarnerska svobodna cona do 31. decembra 1931.

Dr. Marinković v Ženevi

Pariz, 20. marca. AA. »Journal de Débats« objavlja sledečo vest: Minister zunanjih zadev kraljevine Jugoslavije g. Marinković ki je nekoliko tednov bival na odhodu v Grisonskih planinah, je dospel v Ženevo, da pred sejo Društva narodov kot član sveta prouči razna vprašanja, ki bodo o njih razpravljali na prvi seji sveta. Minister zunanjih zadev Marinković bo ostal v Ženevi do konca tedna.

Lord Balfour umrl

London, 20. marca. AA. Bivši konservativni ministrski predsednik lord Balfour je umrl v prisotnosti družinskih članov. Bolezen umrlega je trajala 18 dni. Pokojnik je bil do zadnjega pri polni zavesti in je tekom svoje boleznii do zadnjih trenutkov živo zasledoval politične dogodke. Lorda Balfoura bodo pokopali na njegovem posestvu v Whittinghamu na Škotskem. Pogreb bo v soboto. Mašo zadušnico bodo brali v westminstrski opaziji. Pri življenju sta sedaj le še dva bivša ministrska predsednika, Lloyd George in Baldwin.

Stalin bo odstopil?

Riga, 20. marca. V Moskvi se razširjajo vesti, da je bil sovjetski diktator Stalin pri siljen odstopiti. Njegov odstop so naje pozorljivi mladi komunisti, ki se bili neza-dovoljni s Stalinom, ker je ustavil njihovo protivero propagando. Po drugih poročilih so vladna poslopja v Moskvi in v Leningradu močno zastražena. Sedež sovjetske vlade je podoben vojnemu taborišču.

Pogreb Primo de Rivero

Madrid, 20. marca. g. Včeraj se je vršil svečan pogreb generala Primo de Rivero. Ob tej priliki je prišlo do velikih manifestacij za kralja in za diktatorja. Starejši častnik je pozval množico, naj ohrani pred krsto pok. generala mir. Sluge Primo de Rivero so postavili krsto na lafeto. Pred krsto je bil oddelek kavalerije, za njim je korakala pehota in civilna garda. Trakove krste so nilei Markinez Anido in višji generali. Za krsto je korakala kraljevska garda in člani vlade z generalom Berengerm na čelu. Celokupna madridska posadka je tvorila špalir. Na mostu Toledo se je vršila velika žalna parada. Množica je pri pogrebu pokazala, da je ohranila za pokojnega diktatorja velike simpatije.

100.000 frankov za „Veselo vdovo“

Pariz, 20. marca. Civilni senat pariškega sodnega dvora je danes proglasil razsodbo v procesu, ki ga je naperil enogorski princ Danilo proti filmski družbi Metro Goldwyn. Kako znano, je filmska družba izdala film »Vesela vdova«, v katerem se zasmehuje črna gora in vloga kralja. Po daljši razpravi je bila filmska družba obsojena na plačilo sodnih stroškov in odškodnine v znesku 100.000 frankov.

Pretep v sodni dvorani

Rangoon, 20. marca. Tekom pravne proti kaultskemu županu Sengupti je prišlo pred sodiščem do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Množica, ki je vedno bolj naraščala, je pričela vzklikati proti Angliji. Nastopila je policija, proti kateri so pričeli demonstranti streljati. Policija je odgovorila. Ranjenih je bilo 100 oseb, med temi 30 policistov.

Tudi Nemci časte korupcijo

Berlin, 20. marca. AA. Vrhovni tožilec pri vrhovnem sodišču v Leipzigu je dvignil tožbo proti nacionalističnemu ministru notranjih zadev v Thüringenu Friheju in županu Eisenachu, češ da sta denar, namenjen za policijo, uporabila v korist Hackenkreuzlerjev. Na osnovi te tožbe je državni minister notranjih zadev Severing ustavil nadaljnjo pošiljanje denarja thüringški vladi.

Lepši zobje
SARGOV

KALODONT

400 ljudi zgorelo

Tokijo, 20. marca. V mestu Kirin v Mandžuriji se je pripetila strašna katastrofa. Med predstavo v tamošnjem največjem kinu je nastal požar. Od tisoč gledalcev se jih je rešilo samo 600 dočim so vsi ostali našli grozno smrt v plamenih. Panika je bila tako velika, da so se ljudje dobesedno zagovzdili pri izhodu, tako da ni bilo mogoče ne ven ne noter. Šest policistov, ki so skušali rešiti ponesrečence, je našlo smrt pod ruševinami, ker se je porušil strop in pokopal vse pod seboj. V plamenih je našlo smrt največ žensk in otrok.

Za francoske poplavlence

Beograd, 20. marca. Da bi akcija za prireditve francoskega dne po vsej naši državi uspela čim bolj veličastno, so bili sprejeti v pripravljani odbor kot častni člani predsednik vlade general Živković, patriarh Dimitrije in več članov vlade. V petek se bo v Beogradu vršila seja vseh humanitarnih društev, na kateri se bodo določile podrobnosti za prireditve francoskega dne za zbiranje prispevkov za poplavlence v južni Franciji. — Osrednja uprava UJU je danes nakazala Rdečemu križu 3000 Din za popravila v Franciji. Obenem poziva ostale svoje organizacije, naj zbirajo prispevke v ta namen.

Elektrifikacija Zagreba

Zagreb, 20. marca. Danes ob 2. popoldne je bil izročen prometu velik električni vod Zagreb-Karlovac. Zastopniki mestnega plinskega in električnega oddelka z mestnim načelnikom dr. Skuljem ter direktorjem zagrebske centrale se bodo v družbi zastopnikov karlovske centrale odpravljali z avtomobilom v Karlovac, kjer jih bo sprejelo karlovsko mestno zastopstvo. V prisotnosti predstavnikov Zagreba in Karlovca bo v hidroelektrični centrali na Ozlju prvič spuščen električni tok po novem vodu od Karlovca do Zagreba. Zvečer bo v »Gradskem podrumu« v Zagrebu slovesen banket.

Katastrofalen obseg poplav v Franciji

Pariz, 20. marca. Po uradnih podatkih je umrlo pri zadnji povodnji v južni Franciji 206 oseb. Porušenih je bilo 2693 poslopj. Poplavljenih je bilo 143.000 hektarjev ozemlja.

Reorganizacija borz dela

Beograd, 20. marca. AA. Na predlog središnjega odbora za posredovanje dela je minister za socijalno politiko in narodno zdravje g. Mate Drinković podpisal odlok, po katerem se mora sestava upravnega odbora in ravnateljstva javnih borz dela dvesti v sklad z zakonom o nazivu in upravi kraljevine. Namesto dosedanjih predstavnikov oblastnih samouprav določa po dva člana uprave in dva namestnika ban iz vrst trgovske, industrijske in obrtne zbornice.

Namesto predsednika samouprav okrožnih uradov, ki imajo komisarija, prideta v upravni odbor upravniki in šef računovodstva ter njuna namestnika. V ravnateljstvo se imenuje po 1 predstavnik delavske, trgovske, industrijske in obrtne zbornice. Ta odlok se mora izvršiti tekom 15. dni po sporočilu.

Trocki obolel

Dunaj, 20. marca. AA. »Neue Freie Presse« poroča, da je rodbina Trockega obvestila prijatelje na Dunaju, da je Trock težko bolan. Po tej vesti Trockij že dolgo časa bolega na pljučnem katarju. Določna 2 tedna je znatno oslabil. Njegovi prijatelji se trudijo dobiti za njega dovoljenje za zdravljenje v Franciji ali Nemčiji.

Blazna milijonarka

Newyork, 20. marca. AA. Tukašnji časopis poroča o žalostni usodi ge. Ide Flagler, ki je vdova prvega industrijalca petroleja. Preganja jo fikсна ideja, da je popolnoma obubožala. Zaradi tega je zblaznela in so jo morali prepeljati v umbolnišnico. V resnici je ge. Ida Flagler podedovala po svojem soprogu 27 milijonov dolarjev.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.68—22.74 (22.71), Berlin 13.495—13.525 (13.51), Bruselj 758937, Budimpešta 9.896, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 796.31—799.21 (797.81), London 274.96—275.76 (275.36), Newyork 56.53, Pariz 220.54—222.54 (221.54), Praga 167.39—168.19 (167.79), Trst 295.44—297.44 (296.44).
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.2125, London 25.12625, Newyork 516.725, Bruselj 72.03, Milan 27.05, Madrid 64.75, Berlin 123.26, Dunaj 72.80, Sofija 8.745, Praga 15.31, Varšava 57.90, Budimpešta 90.30, Bukarešta 3.07.

Dr. Matko Laginja

V torek ponoči je umrl v Zagrebu bivši hrvatski ban dr. Matko Laginja.

Dr. Matko Laginja je bil rojen 10. avgusta 1852 v Kani pri Kastvu v Istri kot sin kmetijskih staršev. Gimnazijo je absolviriral na Reki. Po gimnazijskih študijah se je vpisal na pravno fakulteto zagrebskega vseslovenskega. Pravo je študiral tudi na vseučilišču v Gradcu. Ko je položil doktorat, je odšel v Trst, kjer je specialno študiral trgovsko pravo. Nekaj časa je služboval pri mestnem poglavarstvu v Zagrebu, potem pa pri mestnem poglavarstvu v Kastvu. Kmalu se je nastanil v Pulju, kjer je otvoril odvetniško pisarno. Tu je ostal do konca leta 1915., nakar se je preselil v Zagreb.

Za časa svojega odvetništva v Pulju se je pokoli najplodnejše udeleževal na socialnem in gospodarskem polju v prid hrvatskemu selštvu v Istri. Bil je dolga leta priznani voditelj istrskih seljakov. Leta 1903. je bil izvoljen za zastopnika na pokrajinskem istrskem saboru, leta 1901. pa za poslanca v dumajskem parlamentu.

Po prevratu je bil leta 1918. poverjenik Narodnega Veča za Istru. Za tem je bil izvoljen za člana začasnega predstavništva v Beogradu, potem pa za člana ustavotvorne skupščine. Meseca februarja 1920. za časa kabineta pokojnega Stojana Protičja, je bil imenovan za bana Hrvatske, Slavonije in Međimurja.

Dr. Matko Laginja se je bavil v mladosti z novinarstvom, beletristiko in zgodovino. Spisal je več političnih razprav. Leta 1890. je izdal brošuro »Oesterreich und die kroatische Frage«. Urejeval je nekaj časa »Našo Slogo« v Trstu, ki je bila svojčas edini hrvatski list v Istri. Uredil je istrske hrvatske narodne pesmi, ki so doživele tri izdaje. Osnovni in vodil je dolga leta največji hrvatski denarni zavod v Istri »Istrsko posojilnico« v Pulju. Poleg tega je izdal študije o kastavskem in vinodolskem Statutu; študije o Kastvu, o mestu in o občini ter še razne druge spise. V zagrebskem »Vijencu« je priobčil več novel iz istrskega življenja in komedijo iz kastavskega življenja v čakovskem dialektu »Silo za ognjilo«.

Delovanje dr. Matka Laginje za hrvatski narod je bilo zlasti v Istri plodno. Vse svoje življenje je posvetil narodnemu delu, udeleževal se je izredno agilno in uspešno v vseh panogah javnega življenja. Njemu gre glavna zasluga, da so si Hrvati v Istri gospodarsko opomogli in da je nacionalna zavest med njimi zdaj tako globoko ukoreninjena. Hrvatski narod položi jutri k večnemu počitku enega svojih največjih sinov. Bodi odličnemu možu lahka zemlja, katero je tako iskreno ljubil!

Ljubljanska odgonska postaja

Azil za one, ki so brez strehe, bolni in lačni

Ljubljana, 20. marca.

Lani je odgnala ljubljanska odgonska postaja 819 ljudi, katere je izročilo policijsko ravnanje v Ljubljani, deloma pa druge odgonske postaje, zlasti Zagreb, Maribor, Celje, Rakek, Jesenice, Logatec, Radovljica itd. Izmed odgnancev je bilo 41 tujih državljanov, od teh največ Italijanov, večinoma iz Julijske Benečije. Starost odgnancev se suče od par mesecev starega dojenčka na materinskih prsih do 70 letnih starcev in starih.

Večina odgnancev, zlasti žensk, je v najlepših letih 20 do 40. Vzrok odгона je pri moških povečini brezposelnost po lastni krivdi in kriminalni, pri ženskah pa vlačugarstvo in prostitucija.

Ljubljanska odgonska postaja na mestnem magistratu ima sedaj dva zapora: za moške in za ženske. Če bi služila le za odgnance, bi za silo zadostovala. Ker pa sta tudi nekak azil za razne v Ljubljani prisotne individue, ki ne morejo nikjer dobiti stanovanja, sta čisto oba polna, prepolna zlasti za moške, ker prenočuje v njem do 12 in tudi več ljudi.

Dan za dnevno se dogaja, da prihajajo prositi prenočišča na magistrat razni domačini, ki so se vrnili iz tujine, a nimajo so-

rodnikov, pri katerih bi našli zatočišča, in ne denarja, da bi si ga poiskali v javnih prenočiščih, hotelih ali pri privatnikih.

Letošnje zimo so nekateri prenočevali v zaporu po cele tedne in tudi po par mesece.

Pogosto se zgodi, da pošlje policija v pritvor ljudi, katerih domovinstvo ni doganjeno, da naj jih ima odgonska postaja toliko časa v zaporu, dokler se ne dožene njihovo domovinstvo. To pa traja večkrat cel mesec in še dalje in še brez uspeha. V takih primerih je treba dotičnika sporazumno s policijo izpustiti, če ni kaj posebnega proti njemu, in mu pomagati, da si poišče dela.

Pogosto prihajajo popoldne in proti večeru

bolniki iz tujih občin. ki jih radi pomanjkanja prostora niso sprejeli v bolnico. Tudi ti morajo prenočiti v zaporu, ker ni drugega prostora, da jih drugi dan socialno politični urad spravi z blagotvorno vožnjo nazaj na njih domove ali domovne občine.

Ta nedostatek se je letošnje zimo kolikor toliko omilil z ustanovitvijo mestne ogrevalnice. Bolniki in lačni pa bodo še nadalje odvisni od magistratnih prostorov in od ječarja, da jim bo dal toplo prenočišče in po potrebi tudi toplo jed.

Povečanje stare plinarne ali zgradba nove

Načrti, o katerih bosta sklepala upravni odbor mestne plinarne in občinski svet

Ljubljana, 20. marca.

Ker stoji mestna plinarja na mnogo višjem kraju kot ostalo mesto, ker je obkroženo s stanovanjskimi hišami in ker v nemali meri onesušča zrak v mestu, bi bilo priporočljivo, da se plinarja premesti v del mesta, namenjenega za industrijo.

Tudi nočni ropot vzmirlja stanovnice cele okolice. Nemalo razburjenje pa povzroča vesti o nevarnosti plinarne za okolico. Čeprav je ta bojazen neupravičena, posebno glede na morebitne eksplozivne plinohrame, vendar moramo z njo računati.

Za povečanje in preureditev plinarne imamo več možnosti. V sedanjih kurilnicah, katere zidovje je že v tako slabem stanju, da je skoro vsako prezidavanje združeno z nevarnostjo, da se zidovje podere, bi bil še prostor za namestitve nove rešne peči; stroški bi znašali okoli 180.000 Din.

Pomagano bi nam bilo le za dve leti. Toda tudi v tem primeru bi ne imeli dovolj rezerve, če bi morali eno rešno peč ali dvoplinsko generator popravljati, s čimer moramo računati vsaj vsako drugo leto za dobo 14 dni. Izvršitev tega načrta bi ne pomenila nič trajnega in zato ne more priti v poštev.

Vertikalne komorske peči se postavljajo v vse srednje velikih plinarah, ki oddajajo dnevno najmanj vsaj 3000 cbm plina. Te peči zavzemajo le malo prostora, ker niso postavljene v širino, temveč v višino. Obratovanje z njimi je tudi mnogo ceneje. Za naše razmere bi prišla v poštev peč, ki daje dnevno najmanj 4000 cbm in največ 8000 cbm plina.

Višja oddaja kot 8000 cbm bi se krila z obstoječo dvoplinsko napravo, ki bi služila tudi kot zadostna rezerva za bodočih 10 let. Čim bi pa oddaja plina presegla 8000 cbm dnevno, in to bo predvidoma v 5-6 letih, budo sedanjim plinarah premajhni: treba bo postaviti nov plinohram z okoli 5000 cbm, ta plinohram naj bi se postavil v sedanjih plinarah, temveč že na kraju nove plinarne v okolici Ljubljane. Iz sedanje plinarne se bo oddajal plin po ceveh, ki se bodo takrat

položile v novi plinohram, in iz tega pa po drugem vodu v mesto k odjemalcem. Oba voda bi služila pozneje, ko se plinarne premesti, kot glavna dovoda za sedanje plinsko omrežje v mestu.

Ta načrt je izvršljiv s sredstvi, ki jih zmore sedanjí konsum plina v Ljubljani. Stroški za postavitev komorske peči na prostoru sedanje plinarne so proračunani na okoli 2.200.000 Din z vsem delom in materialom. Za znesek bi potrebovala plinarja takoj že l. 1931., ako ne bo mogoče z dobrimi tverdami doseči drugih plačilnih pogojev, na letna odplačila. Nobene težave bi ne delalo plinarni amortizacija in obrestovanje posojila v to svrhu, če bo sploh potrebno posojilo pri denarnih zavodih.

Po tem programu bi torej novo plinarjo gradili šele čez 10 let v okolici Ljubljane, plinohram za novo plinarjo pa že čez 5 do 6 let.

V tehničnem oziru ne glede na finančno stran bi bila idealna rešitev plinarne ta, da se postavi popolnoma nova plinarja izven Ljubljane, sedanjí prostor popolnoma izprazni in s polno opremo prodaja.

Izvršitev tega načrta bi stala okoli 10 milijonov Din.

Za prostor in poslopja v sedanjih plinarah bi dobili po današnji ceni okoli 2 milijona Din, tako da bi potrebovali še posojilo v znesku 8 milijonov Din, če vpoštevamo tudi plinski centralni vod na 9 milijonov Din.

To posojilo bi morali odplačevati lemo z okoli 800.000 Din, t. j. 30% letnega inkasa za plin v bodočih 3 letih. To pa bi bilo nemogoče. Le če bi plinarja došla to posojilo z naknimi obrestmi, morda celo brezobrestno, bi se nova plinarja lahko pričela graditi v prihodnjih letih.

Zaenkrat bi bilo priporočljivo, da postavi plinarja vertikalno komorsko peč še v sedanjih plinarah, z večjim posojilom pa razširi v zadostni meri plinsko omrežje in s tem

dvigne konsum plina na višino, ki bo dala možnost amortizaciji večmilionnega posojila, potrebnega za zgradbo nove plinarne.

O vseh teh načrtih bosta morala skle-

pati upravni odbor mestne plinarne in pa občinski svet.

Smatramo, da je najbolje, da se kljub temu, da se nova plinarja ne bo gradila v doglednem času, odloči že sedaj, kje naj stoji in da se kupi stavbniše čimprej. To je potrebno radi tega, da se celotno plinsko omrežje, ki se bo v prihodnjih letih polagalo, uredi tako, da bo transport plina iz nove plinarne mogoč brez poganjanja novih vodov in da se dovodi v mesto že v prihodnjih letih kolikor mogoče iz tekočih dohodkov urede.

Gostovanje g. Hübnerja

V torek je nastopil tenorist in režiser bratislavskega gledališča, g. R. Hübner kot Canio v »Glumalici«. Njegov drugi nastop je v splošnem potrdil moje mnenje, ki sem ga napisal po njegovem Cavaradosiju. G. Hübner je predvsem izvrsten igralec, ki ne le spretno kreira in močno doživlja, nego tudi sugestivno vpliva na sodelujoče. Brez dvoma je zrel umetnik; tehnična izobrazba njegovega glasu in dramatičnost njegovega petja pa nadkriljuje naravne kvalitete njegovega materiala, ki izdaja celo v najlepših momentih nedostatek mladostne svežosti. Višek svoje lepote in razvoja ima ta glas menda že za seboj.

G. Hübner se je zlasti odlikoval z dramatično podano arijo koncem dejanja, ki jo je odpel s silno bravuro in učinkovitostjo. Žel je z njo frenetično priznanje, ki je bilo polno zasluženo. V 2. dejanju pa je pevski popustil in se bolj uveljavljal igralski. Za nas bi bil vsekakor prijeten, ker potrebujemo dramatičnega tenorja z repertoarjem in opernega režiserja.

Fr. G.

„Grofica Marica“ v Ljutomeru

Za »Matičarije« še »Marica« — kar dva glasbena dogodka za našo Prekijo, tokrat v domači zasedbi. Agilen sok. dram. odsek se je s svojim dosedanjim delom že približal glasbenim igram in nam v torek 18. t. m. zvečer podal ne baš preveč lahko Kalmanovo opereto »Grofica Marica« tako dobro, da je lahko na njo ponosen ves Ljutomer — vsa Prekija.

Zasedba vseh vlog je bila srečno izbrana. Naslovno vlogo je imela gdč. dr. Stojanova, ki jo je igralski in pevski rešila tako, kot smo jo pri njej že vajeni prav v stilu večjih operetnih odrov. Posebno se je živela v II. dejanju. Njena krasna toaletta je bila zelo okusna. Njenega partnerja grofa Tasila je posebno igralski lepo podal g. St. Stopar, ki se silno razvija. Glasovno je bil malo indisponiran. Gdč. Kukovecva se je kot sestra Liza resnično živela in bila izvrstna. Njen glas je simpatičen, miren in zvonček, a igra — živa. Tudi njen partner g. Bilar nas je s svojim Kolomanom Zsupanom obojestransko zadovoljil, tako da v primeru z Ljubljano prav nič ni zaostajal. Ugajal je tudi g. Mikl s knezom Moricem in nas zabaval. Sploh zaslužijo priznanje in pohvalo vsi sodelujoči. Srčkan je bil prizor z deo. Zbor je pel zadovoljivo, le več bi moral — igrati. Glasovno je bil umerjen. Splošno: I. dejanje nesigurno, II. in III. dobro. Vsi pa so preveč gledali na dirigenta, kar pač pripisujem prvemu glasb. ogr. nastopu. Izgovorjava točna.

G. Ogrin se je kot režiser pokazal mojstra in bil opereti popolnoma kos. Scenarija, razsvetljava, krasni kostumi, vse je dalo lep okvir »Marici«. Orkester Glasbenega društva iz Ljutomerja je pod dirigentom g. Fr. Zacharom sicer v skromni zasedbi primerno spremljal igralce- pevce. Težko nalogo so rešili kar najugodnejše, le tempo bi naj bil hitrejši.

Predstava je splošno uspeša. Občinstvo je napolnilo dvorano in vsem je opereta ugajala. Mnogo so ponavljali, bilo pa je tudi veliko zasluženih šopkov vsem sodelujočim. Opereto ponove še v nedeljo 23. in torek 25. t. m. Želim polnih predstav. Zdravo!

Za povzdigo kuncereje

Minulo nedeljo se je vršil II. občni zbor odseka za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljani. Navzočih je bilo 49 ljudi. Predsednik Hudales je pozdravil vse navzoče, posebno g. nadsv. Rohrmanna kot zastopnika Kmetijske družbe ter je otvoril občni zbor. Stedilo je tajniško poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu, ki izkazuje 16 obdobjih sej, 1 zborovanju, 1 glavno in 1 pokrajinsko razstavo ter 1 celodnevni tečaj. Dopisov je došlo 154, izdanih pa je bilo 794. Članov je 172. Pri tajniškem poročilu se je razvila debata o cenah kunccev ter je občni zbor določil za leto 1930 cene posameznih pasmaj, ki veljajo le za članstvo. Cene se objavijo v »Kmetovalcu«.

Tajniško poročilo je bilo soglasno odobreno, istotako tudi blagajniško, ki izkazuje 1652 Din dohodkov ter 1053 Din stroškov. Odsek poseduje poleg tega 11 Castorex in 1 vzorec razstavne kletke. Preglednika računov sta izjavila, da sta našla račune v redu in sta predlagala absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto.

Gledje spremembe pravil je predlagal g. nadsv. Rohrmann, da se ta zadeva zaenkrat umakne z dnevnega reda. Sprejet je bil predlog dr. Jenka, da se uredi samo zadeva glede članarine. Občni zbor je nato določil za l. 1930 letne članarine 30 Din. Odsek si pridrži 10 Din. 20 Din pa plača družbi za glasilo. Kdor je že član Kmetijske družbe, plača odseku samo 10 Din letne članarine. Za vse pa velja enkratna vpisnina v znesku 10 Din.

Razvila se je debata o zaprošeni prilogi h »Kmetovalcu«, o kateri se je občni zbor soglasno izrekel, da nam je neobhodno potrebna. Zadevna prošnja je že vložena pri glav. odboru.

Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor:

Vsa Ljubljana je navdušena ter poje božanske šlagerje iz filmske operete

Govorita in pojeta:

Bebe Daniels in John Boles

Krasne arije — nepozabni šlagerji, balet, komičari, lepote sveta!

RIO RITA

Ob 4., 7. in 9. zvečer

Vse dosedanje predstave razprodane! Nabavite vstopnice v predprodaji od 10. ure dalje.

Z dežele naročene vstopnice se rezervirajo!

Elitni Kino Matica

Telef. 2124

Beležnica

Koledar.

Danes: Četrtek, 20. marca 1930, katoličani: Niketas, pravoslavni: 7. marca, Vasilije.

Današnje prireditve.

Drama: Krog s kredo. C.

Opera: zaprto.

Kino Matica: Rio-Rita.

Kino Ideal: Kraljica planin.

Kino Ljubljanski Dvor: Burna noč.

Dežurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta, B. karlič, Sv. Jakoba trg.

Iz gledališke pisarne

Drama

Klabundova potdejanska igra iz kitajskega življenja »Krog s kredo« spada med ona dramska dela, ki so imela v poslednjih sezonah na našem odru največji uspeh. V dveh sezonah je ta prečesljiva igra dosegla 24 vprizoritve. Krog s kredo se ponovi nočjo v četrtek, dne 20. t. m. ob 20. v ljubljanski drami v občinski zasedbi in režiji z. Cirila Debečeva.

Dijaska predstava v ljubljanski drami. V soboto, 22. t. m. popoldne ob 15. se bo vprizorila v ljubljanski drami Raynaldova drama »Grob neznanega vojaka« z gospo Šaričovo ter gospodom Debečevom in Skrbinkom. Režija je Ciril Debečeva. Ker je to najhujše poslednja vprizoritev tega dela v letošnji sezoni, se prav posebej opozarjamo dijaštvo in vse p. n. občinstvo na to popoldansko predstavo, ki se vrši pri izredno zanimivih dramskih cenah.

Nostrojova burka »Utopljenec« se vprizori v ljubljanski drami v soboto dne 22. t. m. ob 20. Komična vsebina, veseli kupleti in izvrstna igra naših prvih dramskih igralcev, kakor tudi ubranost celega dramskega ansambla, ki sodeluje pri tej predstavi, nam jamčijo za prav vesel večer v ljubljanski drami. Predstava se vrši za red B, sicer veljajo običajne dramske cene.

Opera

Gostovanje dunajskega baleta bo v ljubljanski operi v petek, dne 21. t. m. ob pol 20. Velikansko zanimanje, ki vladja za to gostovanje, je z očitno na sloves baletnega mojstra Leončevega in prvih solopistk dunajskega državnega baleta povsem upravičeno. Gledališče je razven stojišč že razprodano.

Lortzingov »Car in tesar« v ljubljanski operi. V soboto dne 22. t. m. se poje v naši operi Lortzingova komična opera »Car in tesar«. Ta opera je ena izmed najboljših komičnih oper svetovne literature z glavno vlogo Sardamskega župana, ki ga to pot poje gospod Julij Beletto. V ostalih vlogah nastopijo: gdca Majdičeva, Ribičeva in Španova ter gg. Gostič, Grba, Janko, Kovac in Rumpel. Opera dirigira ravnatelj Polič. Režija je Povhovec. Predstava se vrši za abonma reda D, na kar opozarjamo cenjene abonente, da ne smatejo tega kot pomoto, ampak kot svojo redno predstavo, ker dobe vsi abonenti v letošnji sezoni deloma Svando dudaka, deloma Carla in tesarja tudi z Belettom v obeh glavnih vlogah.

Bon-ton

Oblike družabnega občevarjanja so na svetu zelo različne. Tako pokima dama v Angliji prva moškemu v pozdrav, da mu pokaže, da ga pozna in da bi ne imela nič proti, če se ji približa in jo nagovori. Pri nas pa spada k bon-tonu, da moški vedno prvi pozdravi damo. Dama mu lahko da razumeti, ali bo odgovorila na njegov pozdrav ali ne, in stvar takta je, če se mu nasmeje ali ne. Če je predstavljen dama neznani moški na njenem domu, mu mora podati roko, izven doma mu jo pa poda samo če hoče. Če pozdravi moški sedečo damo, ji ni treba vstati, kvečjemu samo v primeru, če ona pozdravi starejšo damo. Nasprotno pa moški ne sme nikoli obsedeti, če ga kdo pozdravi.

Če stopimo v sobo, moramo vedno pozdraviti prvi, samo v nekaterih primerih velja izjema, recimo če se vračamo s potovanja ali iz bolnice, nas pozdravi prvi naši domači ali znanci. Če je človek kam povabljen, mora pozdraviti najprej gospodinjico, potem gospodarja, za njim odrasle rodbinske člane in končno goste po vrsti, kakor jih pozna. Če pa mi koga povabimo, moramo iti gostu vedno naproti ter ga odvesti po pozdravu k drugim, tudi če pozna vse prisotne. Če stopi v sobo več gostov hkrati, jih pozdravi domačin po vrsti in šele potem se prične predstavljati. Če pride ta čas še en gost, prekine gospodinja predstavljati in ga gre pozdravit, potem se pa predstavljamo nadaljuje. V rodbinskih krogih je treba pozdraviti najprej starejše rodbinske člane, čeprav niso baš gostitelji. Ob oficijelnih prilikah se obračamo s čestitkami ali soznanjem na one, katerih se dotični dogodek najbolj tiče.

Enake želje.

Uradnik: Gospod šef, rad bi šel na pogreb svoje tačče. — Jaz tudi.

Radioprogram

Petek, 21. marca.

12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, borza, reproducira glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: D. Herkov: Esperanto; 19: O japonski ženi predava Japonska ga. Škušova; 19.30: Dr. Stanko Leben: Italijanska; 20: Hugona Wolfa večer (ob 70 letnici rojstva). Selo-speve poje g. Škerit-Medvedova; 21: Propagandni koncert Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem; 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 22. marca.

12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, borza, reproducira glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18: Propagandno predavanje o Dalmaciji v nemškem, slovenskem in češkem jeziku; 18.30: Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina; 19: Delavska ura (Večer M. Andersena-Nexš-ja, prol. pisat.); 20: Prenos iz Beograda; 22: Časovna napoved in poročila; 22.15: 25letni jubilej pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, govori g. Vlad. Pfeifer. Poje oktet »Ljubljanskega Zvona«; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Dnevne vesti

Kraljeva zahvala rezervnim oficirjem. Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani je prejela na udanostno brzojavko z rednega obnega zbora iz kraljevske pisarne N. Vel. kralja po najvišjem nalogu izjavo zahvalnosti.

Promocija. Danes popoldne sta na ljubljanski univerzi promovirala diplomirana pravnikarja g. Mihael K. rek in Gorazd K. sei, oba iz Ljubljane, za doktorja prava. Čestitamo!

Češkoslovenski obrtniki na Češkoslovaškem. Pod vodstvom predsednika beograjske obrtniške zbornice Milana Stojanovića se je napotilo ta dni 100 jugoslovenskih obrtnikov na Češkoslovaško da si ogledajo razne obrtniške naprave in praktično vešestvo. V ponedeljek dopoldne so prispeli iz Čeških Budajevic v Plzen, kjer so si ogledali škodovne tovarne, nekatere obrtne delavnice, nadaljevalne šole in druge strokovne ustanove. Češkoslovaško-jugoslovenska liga, trgovska zbornica in mestna občina so priredile gostom na čast banket. Iz Plzna so odpotovali v Prago. V torek popoldne je posejil vodja ekspedicije z generalnim tajnikom beograjske obrtne zbornice Dostanićem in tajnikom našega poslatništva Dajčičem staromestni magistrat, kjer je položil na grob neznanega vojaka venec. Gostom se je zahvalil za pozornost primator dr. Baxa. Zvečer je priredil predsednik unije slovenskih obrtnikov in trgovcev J. Najman gostom na čast banket, katerega so se udeležili mnogi poslanci in senatorji, odlični zastopniki češkoslovaškega obrtništva, naša konzula Bradanović in Dajčič itd. Večer je bil v znamenju vzajemnosti češkoslovaško-jugoslovenskega obrtništva in trgovstva.

Nalezljive boleznij v dravski banovini. Od 22. do 28. februaria je bilo v dravski banovini 17 primerov tifusnih bolezni, 4 nalezljivega vnetja možganov, 14 škrlatinke, 180 ošpic, 78 davice, 9 šena, 46 črumpasa, 1 krčevite odrevenelosti in 1 odrevenelosti tišnika.

Angleski konzulat v Zagrebu sprejema prijave naših uvoznih tovarov, koje žele stopiti v trgovske odnose z angleskimi tovarnarji in izvozniki.

Opozorilo lastnikom motornih vozil v srezu Laško. Pregled vseh motornih vozil v srezu Laško, ki je bil določen za 24. marca t. l., se preloži iz tehniških razlogov na 8. aprila t. l. ob isti uri in na istem kraju kot je bilo prvotno določeno.

Predavanje o velikih francoskih revolucijah. Sokolsko društvo na Bledu priredi v nedeljo 23. t. m. ob 3. popoldne v Sokolskem domu zanimivo predavanje o francoski revoluciji. Predavanje spremlja nad 100 barvnih skoptičnih slik. Predava strokovni tajnik g. Vladimir Kravos iz Ljubljane. Vabimo k obilni udeležbi.

Vreme. Vremenska napoved nam obeta še vedno oblačno in deževno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 25, v Skoplju 23, v Splitu 16, v Zagrebu 15, v Mariboru 14, v Ljubljani 10.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 749.1 mm. temperatura je znašala 5.3.

Janez Rutar obsojen na 10 let težke ječe. V soboto je bil preuzet Janez Rutar pred deželnim sodiščem obsojen na 10 let težke ječe. Rutar je sodbo sprejel ter kazen takoj nastopil. V kazni se mu vstete preiskovalni zapor od 5. decembra 1929, tako da pride iz ječe 5. decembra 1939. Rutarja pošljejo v mariborsko kaznilnico.

Jožetovo v znamenju noža. Na deželi je včeraj v proslavo Jožetovega zopet tekla kri. V bolnico so prepeljali dve žrtvi junakov noža. Prvi je bil 48letni progovni čuvaj državne železnice Jakob Sojer iz Notranjih gor. Včeraj je posejil svojo mater in doma je bil priča prepira med starejšima bratoma, Jakob ju je hotel pomiriti, pa je naletel slabo. V razburjenosti je starejši brat Ignac potegnil iz žepa nož in sunil brata v levo roko. Prerezal mu je žile na zapestju in Jakob je izgubil precej krvi. Sinoči so ga z vlakom prepeljali v bolnico. — Še bolj pa je bil skupaj 28letni posestnikov sin France Švigelj z Golnika. V Gorikah se je spri s fanti, med preprom ga je nekdo sunil z nožem in hrbel in ga težko poškodoval. Težko ranjenega so včeraj prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično.

Težka nesreča na progi. Tovarniški delavec Josip Hren iz Stare cerkve pri Kočevju je imel včeraj god. Tako slavnost je seveda potrebno malo zabiti z božjo kapljico in zato ni čuda, da se ga je Jože malo preveč nalezl. Malce okajen je sinoči kolovratil ob progi domov. Toda nesreča nikoli ne počiva. Nenadoma je pridrvel osební vlak, ki odhaja iz Kočevja v Ljubljano, katerega pa Hren ni slišal. Lokomotiva je nesrečnega delavca zgrabila in palnila s proge. Pri padcu je prišel pod stroj, ki mu je odtrgal levo roko. Pozneje so nezvestnega Hrena našli drugci delavci. Davi so ga prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je precej kritično, ker je zadobil tudi hude notranje poškodbe. Hren je star šele 28 let in je oženjen.

Največja pomorska katastrofa potop »Titanica«

Krvava rodbinska tragedija. V Temerinu se je te dni v hiši posestnika Barna odigrala grozna rodbinska tragedija. Barna, ki se je pred leti vrnil iz Amerike, se z rodbino ni razumel. Prepri in pretepi so bili na dnevnem redu. V torek popoldne je odšel njegov pastorek Jova Franca z doma. Med tem se je pa osem zopet spri z ženo in hčerko ter začel obe pretepati. Zaklenil je vrata in skočil po sekiro, s katero je začel ženski preganjanji po hiši. Njune kliče na pomoč so čuli sosedi, ki so se začeli zbirati pred hišo. Nenadoma se je vrnil pastorek domov. Videč mater in sestro v nevarnosti, je zlezel čez ograjo in skozi okno v hišo. Ko ga je Barna zagledal, je s sekiro v roki planil proti njemu, pa mu je fant sekiro izvil iz rok. Barna je planil v kuhinjo in pograbil velik kuhinjski nož. V silobranu ga je pastorek opazil s sekiro po glavi. Barna je bil takoj mrtev, mladi ubijalec pa se je sam javil sodišču.

Obsojen morilec. Pred sodiščem v Ogulinu se je te dni vršila razprava proti Mirku Štefancu, ki je bil obtožen umora karlovskega trgovca Ise Markovića. Umor je bil izvršen v novembru 1928. Obtoženec Nikola Šukan in Dane Požega, ki sta bila osumljena sodelavce so se že lani v februarju zagovarjali pred sodiščem, pa so bili radi pomanjkanja dokazov oproščeni. Ker pa je sodišče zbralo novo gradivo, se je te dni vršila ponovna razprava, pri kateri je bila Štefancova krivda dokazana. Razprava je trajala sedem dni, nakar je bil Štefanc obsojen na 12 let težke ječe, oba sodelavca pa sta bila oproščena.

Velik požar v tvornici koč v Vinkovcih. V sušilnici volne v tvornici koč v Vinkovcih, ki je last bratov Marton, je nastal v noči od torka na sredo požar, ki se je naglo razširil. Gasilci iz Vinkovcev in drugih krajev so prihitali takoj na pomoč, policija je pa obkolila tovarno, da prepreči tatvine. Po dvurnem gašenju se je gasilec posrečilo ogreti zajeziti. Škoda znaša okoli 300.000 Din.

Dunajska poštna hranilnica. V dravski banovini je 4000 ljudi, ki imajo svoje prihranke pri dunajski Poštni hranilnici. To so po večini manjši zneski, a vendar znašajo nad milijon dinarjev. Naši ljudje žele priiti do svojega denarja čim prej, da ga bodo vložili pri domači Poštni hranilnici ali pa drugače prav obrnili.

Nevaren samomorilni kandidat. V rovu Petrovo okno v Zenici si je v sredo končal življenje rudar Anton Šefer. Mož se je obesil, pred samomorom je pa v rudniku prižgal vžgalico, hotoč povzročiti eksplozijo. K sreči v rovu ni bilo plina, sicer bi bila katastrofa neizogibna.

Tragedija dveh študentov v Zagrebu. Pred dnevi se je na Zrinjevcu v Zagrebu pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal slušatelj veterinarske fakultete Marko Šurkalović. Mladenič ni opazil prihajajočega tramvaja, ki ga je podrl, mu odtrgal stopalo desne noge in ga težko poškodoval na glavi. V bolnici so Šurkaloviću stopalo amputirali, toda življenje mu kljub temu niso mogli rešiti. Radi poškodbe na glavi so nastale komplikacije, katerim je Šurkalović končno podlegel. Policija je uvedla preiskavo da ugotovi, kdo je zakrivil nesrečo. Očividci pravijo, da je Šurkalović sam zakrivil nesrečo. — V zagrebški bolnici so pripeljali težko ranjenega jurista Vladimira Črnica iz Koprivnice, ki se je trikrat ustrelil v glavo. Študent se je v bolnici sicer zavedel toda njegovo stanje je zelo kritično. Vzrok poskušnega samomora ni znan.

Iz Ljubljane

—lj Kanigalilejska afera pred sodiščem. Organi mestnega dohodarstvenega urada so lani ob tem času odkrili sleparske manipulacije z dalmatinskim vinom na škodo občinske trošarine za Moste in oblastne trošarine za oblastni odbor. Ker je igrala vloga vina voda, je dobila afera naziv kanigalilejska. Dalmatinski trgovci so bili kaznovani z občutnimi denarnimi globami, organ finančne kontrole, s katerega vednostjo so se vršile manipulacije, pa je bil suspendiran. Naposled je bila zadeva izročena državuemu pravdnstvu, ki je uvedlo kazensko preiskavo proti petim osebam. Manipulacije so se vršile nad dve leti, ne da bi jim prišla kontrolna oblast na sled. Na trošarini je bila občina Moste oškodovana za približno 65.000 Din. a oblastni odbor za oca. 15.000 Din. V sredo 26. t. m. se zaključila afera pred sodiščem. Pred malim senatom se namreč prične dopolne razprava proti krivcem.

—lj Barakarsko naselje na Kodeljevem. Najslabši del sveta na Kodeljevem je pač tisti, na katerem je skromno selo barakarjev. Vsi ti siromaki so bili trdno prepričani, da ostanejo tu v lesenih hiškah, dokler jim bo drago. Pa so se kruto varali. Gospodar je vsej vasi odpovedal svet, ki so ga imeli barakarji v najemu. Do jeseni se morajo umakniti s Kodeljevega, tako se glasi kruta odpoved. Lahko si mislimo, kako je odzval pretresla uboge delavske družine. S podiranjem barak bo dosti dela, a kam potem?

—lj Zabavni večer Narodne čitalnice v Šiški. V torek zvečer je priredila Narodna čitalnica v Šiški zabavni večer na Belle-vueju na čast Jožicam in Jožetom. Prireditev, ki je bila zaradi neugodnega vremena slabo obiskana, v materialnem oziru ni uspela, popolen pa je bil njen moralni uspeh, 26 pevcev broječi Čitalnični zbor, ki je ta večer prvič nastopil, se je prav dobro obnesel. Zasluga gre energičnemu pevovalcu g. Novaku, kakor tudi trdni volji in vztrajnosti pevcev samih. Kratki in jedrnatí nagovor predsednika g. Hiti ra je pokazal, da je začela Šišenska čitalnica oživljati. Pred polnočnim letom je Čitalnica omovala javno knjižnico, ki danes že prav živo deluje, lansko jesen pa pevski zbor, katerega članj obetajo postati časoma prav dobri pevci. Primeren je bil predsednikov poziv mladim pevcem, da ostanejo Čitalnici, pod katere okriljem so se začeli pevsko izobraževati, zvesti kulturni delavci, kakor so bili Čitalnični zbori pred 30 in 40 leti. Vsak šiščan je lahko ponosen nanjo. Zato bi ne smelo biti v Šiški hišnega posestnika in ne izobraženca, ki ne bi bil član Čitalnice. Ker se Šiška vedno bolj in bolj obdružuje s številno mladino, oživljenje Čitalnice toplo pozdravljamo in ji želimo lepih uspehov.

—lj Mladinski koncert Ljubljanskega Zvona. Ob prilični jubileja 25letnice svojega društvenega delovanja bo priredil Ljubljanski Zvon tudi mladinski koncert, ki je nekako tradicionalen v njegovem delu. V nedeljo dopoldne bo prepel ves jubilejni program naši mladini, katero tem potom vabimo k številnemu posetu, tako da bo velika unionska dvorana polna hvaležne in za vse dobro vnete mladine. Poset koncerta moramo vsakemu priporočiti, saj je program zelo raznovrsten in nadvse skrbno pripravljen. Jubilejni koncert sam pa se vrši z istim sporedom v ponedeljek, dne 24. t. m. ob 20. uri v unionski dvorani. Mladinski koncert začneta ob pol 11. uri dopoldne in se dobivajo sporedi po 30ah po 4 Din, za ponedeljkov koncert je predprodaja v Matični knjižarni.

—lj Na ljubljanski koncertni oder v veliki dvorani hotela Union stopijo v sredo dne 26. t. m. za naše mesto zelo redki gostje, koncertanti iz Amerike, to je kvintet, oziroma sekstet Črucev. Na programu imajo razne zamorske duhovne in narodne pesmi, imajo pa tudi več šaljivih spevov, katere izvajajo izredno bravurozno. Ker je to edini koncert pevcev črucev v Ljubljani, opozarjamo na nlega občinstvo. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

—lj Delavski oder »Svobode« vpripori v soboto 22. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice P. Rayanalovo žaloigro »Grob neznanega vojaka«, katero je dramaturško predelal v štiri dejanja in dve osebi režiser Bratko Kreft. Posebnost vpriporitve bodo muzikalne improvizacije, ki jih izvala na klavirju g. prof. R. n. g. a. l. Predprodaja vstopnic pri Strokovni komisiji v Delavski zbornici.

—lj Starši! V nedeljo dopoldne ob pol 11. pošilite svojo mladino na koncert Ljubljanskega Zvona v Union! Cena vzporedom, ki se dobe po 30ah in v Matični knjižarni, je 4 Din.

Žlahтни in negovani

kjerkoli se nahajate! Kot dihljaj tanka plast ELIDA pudra Vam vsaki čas napravi čudežno, baršunasto mehko kožo, ki Vam podeli milino in ljubkost.

ELIDA PUDER

—lj Prodaja sene in čebule. Na prodaj sta 2 vagona suhega, dobrega sene in približno 200 kg domače čebule. Pojasnila daje mestna pristava, Cesta na Kodeljevo 8.

—lj Vstopnic za slavnostni koncert Ljubljanskega Zvona v ponedeljek zvečer ob 8. v Unionu je še dovolj na razpolago. Na prodaj so v Matični knjižarni na Kongresnem trgu. Preskrbite si jih že v predprodaji!

—lj Dušivo za raziskavanje jam ima svoj redni občni zbor jutri ob pol 9. v balkonski dvorani ljubljanske univerze z občajnim dnevnim redom. Po občnem zboru bo predavanje g. Komana o hidrografskih študijah na Loškem polju. Člani in prijatelji društva vabljeno vabljeni.

—lj Nadvse zabavno veselo igro »Ognjenik« ponovi v soboto 22. in nedeljo 23. t. m. Sentjakovski gledališki oder. Veseloirga je občinstvu zelo ugačala. V glavnih vlogah nastopijo gđ. Wrischerjeva ter gg. Petrovič in Čuk. Poleg njih pa še gđ. Modič in Koščakova. Bučarjeva, Pevalokova. Predprodaja vstopnic v trgovini Miloš Karničnik, Stari trg. Med odmore bo oddajala prvovrstna tverdka z radio - potrebščinami F. BAR krasne komade. Posetite predstavo!

—lj »Simba.« Jutri, na dan kulturnega filma ZKD, bo predvajal v prostorih Lina Ideal najljepši film iz življenja eksotičnega živalstva, vefiljan »Simba«. Ta film si mora pač ogledati vsakdo v Ljubljani, kajti še v nobenem doslej predvajalji naravoslovnih filmov ni bilo tako očarljivo lepih slik in tako napetih prizorov iz lova na leve, slone, nosoroge, zebre razne opice, ptice i. t. d. Starši, pripeljte svoje deco — s tem filmom ji napravite največje veselje. obenem ji nudite z njim mnogo poučnega in koristnega. Film bo predvajala ZKD jutri ves dan pri predstavi ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer. Vstopnina je izredno nizka od 2 Din dalje. Film je velenjativ in poučen tudi za odrasle.

—lj Opozorilo na avtogenski tečaj. Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani opozarja moštre in pomočnike kovinarskih strok na tečaj za avtogensko varjenje, ki se prične v

ponedeljek 24. t. m. ob 8. uri zjutraj v kovinarski delavnici Tehniške srednje šole v Ljubljani. Prijaviteljnih je že precejšnje število udeležencev. Ker pa je prostih še nekaj mest, se morejo najkasneje do petka 21. t. m. prijaviti še nekateri novi udeleženci. Tečaj bo trajal do 5. aprila ter se bode vršil celodnevno.

—Drva, premog, koks naročite pri družbi »Kurivo« na Balkanu, tel. 3434. 190n

Iz Celja

—c Pokojninsko zavarovanje. O tem aktualnem vprašanju bo predaval podpranatelj Pokojninskega zavoda v Ljubljani g. dr. Vrančič drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predavanje se bo vršilo v okrilju Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije, podružnica Celje, in v zvezi z njenim člamskim sestankom. Vstop in predavanju je prost vsem zainteresiranim, a privatni nameščenci se na to še posebno opozarjajo.

—c Lastniki srečk držav, razredne loterije, ki so jih nabavili pri podružnici »Jutrac« v Celju, se obveščajo, da so nove srečke za žrebanje v IV. razredu že prispale in naj jih lastniki čim prej obnovne, ker bo žrebanje že 8. aprila.

—c Povečanje trgovskih lokalov. Trgovec g. Karol Loibner je zaprosil za obrtno-oblastveno dovoljenje za preureditev svojih trgovskih lokalov v hiši Samostanske ulice 4 ter za nadzidek mansarde istotam. Komisijski ogleb bo danes ob 16. uri.

—c S celjskega ljudskega vseučilišča. V ponedeljek 24. t. m. ob 20. uri zvečer priredi Jadranska straža v Celju v trgovski šoli pod okriljem Ljudskega vseučilišča predavanje o važnosti vojne mornarice. Predaval bo učitelj g. Viktor Pirnat iz Novega mesta. Predavanje bodo spremljale skoptične slike.

—c Občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo bo v torek 25. marca (na praznik) v Roblekovih dvorani v Žaku z začetkom ob 8.30, oziroma v slučaju nesklepčnosti ob 9. uri istotam.

Ko so izdelovali „Atlantik“

so se vsi igralci izredno uživali v svoje vloge. Pri ukrcavanju žensk v rešilne čolne se je cejo zgodila mala nesreča, ki pa hvala bogu ni imela hujših posledic. Nekaj ženska je padla v morje; nastala je seveda takoj panika in le junastvu operaterja Henryja se je zadržala, da je s tveganjem lastnega življenja rešil žensko gotove smrti. Pomisliti moramo namreč, da je pri posnetkih sodelovalo nad 5000 oseb; če izbruhne tedaj panika pri taki množici ljudi, je vzpostavitev reda in mira skoraj nemogoča. Fritz Kortner v vlogi bromea profesorja Tomasa je v tem filmu nenadkriljiv; njegovo ime je s tem delom postalo slavno po vsem svetu.

Edgar Wallace:

Vrata izdajalcev

— Je vaš intimen prijatelj?
Dekle je oklevalo.
— Da, — je priznala končno, — Richard je moj intimen prijatelj.
— Je tako dober prijatelj, da bi storil za vas vse, kar se le da? — Ollorbyjeva je izgovorila te besede zelo počasi.
Hope jo je začudeno pogledala.
— Ne razumem vas... je začela.
— Se imata rada? — je vprašala Ollorbyjeva in rdečila, ki je zalila dekleški obraz, je bila jasn odgovor.
Predno je Hope premagala svojo zadržanost, je detektivka nadaljevala:
— Gotovo mislite, da sem še preveč pogumna in prav imate. Moram vam reči, da je sir Richard Hallowell po mojem mnenju zelo dober človek in prosim vas, da temeljito premislite, predno ga naprosite storiti nekaj, česar bi ne smel storiti.
Hope je odkimala z glavo.
— Ne razumem, kam merite, gospa Ollorbyjeva, toda zagotavljam vas, da ne bom nikoli prosila Dicka, naj stori kaj nepoštenega. Neprijetno mi je, da imate o meni tako slabo mnenje.
— Saj ne trdim, da storite to, — je dejala Ollorbyjeva. — Razmišljala sem samo in morda sem se zmotila. Zasluzila sem, da se jezite name. Ali niste nikoli zahtevali od Dicka Hallowella dokaza ljubezni, ki bi bil prav za prav zanemarjanje dolžnosti?
— Kaj takega nikoli nisem zahtevala od njega, — je odgovorila Hope užaljeno. — Prav nič bi ne škodilo, če bi bili malo manj skrivnostni, gospa.
— Zares? — je vprašala Ollorbyjeva in pogledala v tla, kakor da je posebejno kesanje. — Ne smete pozabiti, gospodična Joynerjeva, da je moj položaj zelo težak. Vem marsikaj, česar bi prav za prav ne smela vedeti. Če bi vedeli vi toliko, kolikor vem jaz, bi nama ne bilo treba slepomišiti. — Globoko je vzdihnila. — Toda vi ne veste toliko, vi ne poznate Tigera Traynea, pa tudi Grahama Hallowella ne. — Umolknila je.
— Poznam ga, — je dejala Hope mirno. — To je brat sira Richarda in imel je nekatere neprijetnosti. S sirom Richardom nista preveč dobra prijatelja in tudi predstavljen mi ni bil nikoli, čeprav...
Zasmejala se je, ker se je spomnila Dianinega pisma.
— Čeprav mnogi mislijo, da ga poznate? — je dopolnila Ollorbyjeva nedgovorjeni stavek. Zapela je ročno torbico in nadaljevala:
— Sir Richard Hallowell je imeniten dečko. Izvzemši vas ne občeudujem nikogar tako, kakor sira Richarda. To zveni kakor fraza, pa je iskreno mišljeno.
Vzela je svojo legitimacijo, obrnila jo je in napisala na rob nekaj s svinčnikom, katerega je privlekla iz nevid-

nega žepa. Potem je legitimacijo vrnila Hope.
— To je moj privatni naslov. Morda me nekaj dni ne bo doma, toda to nič ne de. Telefonirajte mi, čim bi vas trle skrbi, s katerimi bi se ne hoteli obračati na sira Richarda.
— Kakšne skrbi naj bi me trle? — je vprašala Hope na pol veselo, na pol nervozno.
Ollorbyjeva je skomignila z rameni.
— Bog ve, — je dejala pobožno. — V Londonu je mnogo več neprijetnosti kakor gob po dežju.
In krenila je proti vratom.
— Veselilo me bo, če mi storite malo uslugo, gospodična Joynerjeva. Zatajite, prosim, pred svojo komornico moje pravo ime in moj poklic.
Se predno ji je Hope pojasnila, da nima navade občeudovati s služinčadjo tako intimno, je Ollorbyjeva odšla.
Debeluhasta detektivka je hitro ubirala pot po Piccadilly proti Circusu in na tistem je prepevala veselo popevko. Zdelo se je, da sploh ničesar ne vidi. Dobrih dvajset korakov za njo je korakal rdečelas fant visoke postave z velikimi očali na nosu. Sunknjič mu je bil že tesen, rokavi in nogavice so bile tako kratke, da so se videla zapestja in gležnji. Niti za hip ni izgubil Ollorbyjeve izpred oči. Sledil ji je na postajo podzemne železnice in skupaj sta izstopila v Tottenham Court Roadu. Debeluhasta ženska in njen privesek sta krenila na Charlotte Street in tu je stopila Ollorbyjeva v mračno hišo. Fant se je ustavil, čakal je nekaj časa naslonjen na železno ograjo, ozrl se je skrbno na vse strani, potem je pa potegnil iz žepa velik ključ in ga začel obračati po rokah, kakor da hoče spraviti iz votlega konca prah in smeti.
Ne da bi potkal, je odprl vrata srednje velike sobe.
Ollorbyjeva se ni dosti zmenila zanj. Fant je sedel na kanape in čakal. — Kaj je novega, Hektore? — je vprašala.
— Nekdo ti je sledil do postaje podzemne železnice v Tottenham Court Roadu, naprej pa ni šel, — je odgovoril Hektor hripavo.
— Kakšen je pa bil? — je vprašala Ollorbyjeva, mati tega dolgonosega fantiča.
— Podoben je bil tujcu, — je odgovoril fant in si mel prezeblj nos. — Čakal je pred hišo, iz katere si prišla. Sel sem za njim in zato vem, da ti je sledil. Komaj sem se premagal, da nisem počil v smeh. Ves čas sem mu bil za petami, pa me ni videl.
Ollorbyjeva se je zasmejala.
— Prepričana sem, da te je opazil. Saj si podoben morskega svetilnika z rdečo lučjo. Vendar te pa potrebujem, kajti brez tebe bi ne vedela, da me nekdo zasleduje.
— Meni se pa zdi, da nimaš od mene nobene koristi, — je dejal otožno.
— Če bi si dal pobarvati lase...
— Bi bil grozen, — je dejala Ollorbyjeva in ga potrepljala po rami. — Ne beli si glave, prepričana sem, da boš še slaven detektiv. Davi sem govorila o temi z ravnateljem. K policiji te sicer ne vzamejo, ker si kratkoviden, pač ti pa preskrbe takoj službo, da bo do pisale o tebi vse novine. Verjemi mi.

Novi viri vitaminov

Največ vitaminov je v govejih jetrih in svežem maslu — Vitaminom nevarne snovi

Znana raziskovalca vitaminov Rosenheim in Wobster sta se začela zanimati zadnje čase za doslej še neizrabljene vire vitaminov. V nasprotju s splošno razširjenim mnenjem, da je največ vitaminov v sočivju, sadju, mleku in ribjem olju, sta omenjena raziskovalca ugotovila, da je na pr. v govejih, svinjskih in ovčjih jetrih desetkrat toliko vitaminov, v svežem, dobrem maslu pa celo 200 do 1000krat več. Druga dva raziskovalca Bechdel in Hosenywell sta proučila razmerje med količino vitaminov v kravji krmi in mleku, dotičnih krav ter sta prišla do presenetljivega zaključka, da količina vitaminov ni odvisna od krme, temveč da sodelujejo pri njihovem razvoju neke posebne bakterije, dalje klorofil, solnični žarki in doslej še neraziskano kozmično izžarevanje. Najvažnejše je baš kozmično izžarevanje.
Vse to je v polni meri potrnil Kaznadec Fisdal, ki je ugotovil, da je v Torontu v zimskih mesecih, od decembra do februarja, solnično in kozmično izžarevanje razmeroma slabo, da pa kljub temu zadostuje, da ostanjejo živalski organizmi zdravi, dočim je izžarevanje v pomladnih mesecih od marca do maja osemkrat močnejše in

posledica je, da se vse živali močno razvijajo. Učenjak Brown naglašala zlasti pomen kozmičnega izžarevanja, katerega pa znanost še ni raziskala.
Zanimivo je, da so se naravoslovci že davno zanimali za hiranje eksotičnih živali v naših krajih, ker se jim je zdelo čudno, da se počutijo slabo in da večinoma kmalu poginejo, čeprav imajo toplote in hrane v izobilju. Zdaj je jasno, da poginejo mnoge eksotične živali v naših krajih zato, ker dobivajo premalo vitaminov. Vitamini, katere dobivajo s hrano, jim namreč ne zadostajo, kajti v tropičnih krajih je solnično in kozmično izžarevanje zelo močno in zato dobe živali neprimerno več vitaminov kakor pri nas.
Senzacionalne so tudi ugotovitve raziskovalcev Evansa in Burra na polju antivitaminov, t. j. snovi, ki preprečijo odnosno uničijo blagodejni vpliv vitaminov. Omenjena učenjaka sta na podlagi mnogih poskusov ugotovila, da je vitaminom najbolj nevarna pokvarjena mast, slanina, maslo in tudi mleko. To je zelo važno za prehrano otrok, kajti zdaj vemo, da mora biti mleko in maslo sveže, sicer dobiva otroški organizem premalo vitaminov.

Ekspedicija na Kančincungo

Te dni je odšla v Indijo največja ekspedicija hribolazcev, ki hočejo doseči vrh druge najvišje gore na svetu Kančincungo v pogorju Himalaja med Nepalom in Tibetom. Kančincungo je visoka 8580 m in pet narodov bo po svojih najboljših plezalcih tekmovalo, kdo doseže njen vrh. Skrajno napore in nevarne plezalne ture se udeležijo italijanski plezalec Enrico Gaspari, več nemških turistov, med njimi Dyrenfurth, Hoerlin, Wieland in Richter, angleški plezalec Smith, švicarski Duvenel in avstrijski Schneider.
Gorski velikani Himalaje v osrčju Azije se trdovratno otrsajo plezalcev. Mont Everest, Kantoch, Nanga, Parbat, Devi, vsi orjaki se branijo ljudem in ne puste, da bi stopila na njihove vrhove človeška noga. Mnoge ekspedicije so se že napotile na te gorske velikane in dosegle so znatno višino, toda nenačrtoma so prihrumeli plazovi in drzni plezalci so strmoglavili z njimi v prepad. Zdi se celo, da je kraljestvo gorskih velikanov, razprostirajoče se v višini nad 7600 m, nekako začarano in da tja nikoli ne bo stopila človeška noga. Največji uspeh je dosegel l. 1907 dr. Longstaff, ki se je povzpela z dvema italijanskima vodnikoma na gori Trifol 7140 m visoko. Zadnja ekspedicija na gorske velikane Himalaje je bila bavarska, ki se je morala vrniti, ker so mnogim udeležencem zmrzle roke in noge. Nove ekspedicije se udeležijo tudi soproga profesorja Dyrenfurtha, ki bo ekspedicijo vodil.

Pride! Nemški govoreči film Fritz Kortner — Franc Lederer Atlantik

Članek z onega sveta

Magnetizer Kursowsky se je moral zagovarjati pred berlinskim sodiščem zaradi žalitve katoliške cerkve in njenih ustanov, posebno papeštva. Obtoženec izdaja list pod imenom »Der weisse Berg« in v tem listu je priobčil lani 19. marca članek, katerega je baje narekoval potem medija sam knez Otto Bismarck. V članku, ki je izšel pod naslovom »Bismarck o bodočnosti Italije«, je bilo ostro napadeno papeštvo in prostozidarstvo. Rečeno je bilo, da bodo v treh letih vse prostozidarske lože uničene.
Obtoženec je v odgovoru na tožbo izjavil, da priobčuje v svojem listu vse pridige duhov in sicer podpisane. Ne sprejel bi nobenega članka, če bi ne bil prepričan, da je bil narekovan z onega sveta. Inkrimiranega članka ni pisala človeška roka, temveč duh. Zato sploh ni razmišljal o vsebini in odklanja vsako odgovornost.
Kljub temu je državni pravdnik predlagal, naj obtoženca obsodijo na 4 mesece ječe. Sodišče ga je pa obsodilo samo na denarno globo, ki znaša nekaj nad tisoč mark.

Amundsen še živi?

Znani polarni raziskovalec dr. Frederick Cook, ki je bil obsojen zaradi sleparij s petrolejem na 14 let in 9 mesecev ječe, je odsedel 5 let v kaznilnici v Leavenworthu, iz katere je bil nedavno pod častno besedo izpuščen. Ameriški novinarji so ga brž poiskali, da bi zvedeli kako se počuti po 5 letih ječe. O sebi jim ni hotel praviti, pač pa je dejal, da nad Amundsenom še ni treba obupati. Amundsen je poznal zelo dobro in več tednov sta preživela skupaj v polarnih krajih. Slavni Norvežan ga je posetil tudi v ječi, ko se je vračal z ekspedicije na severni tečaj z zrakoplovom »Norge«. Cookova usoda ga je tako ganila, da je odhajal iz kaznilnice solznih oči. Cook pravi, da lahko živi mož, kakršen je Amundsen, več let na ledu in da se bo znal rešiti tudi iz obljema bele smrti. Prezgodaj je še trditi, da je Amundsen mrtev.
Končno je Cook izjavil, da je svet popolnoma izpremenil svoje lice. Tečaj se sporazumeva s tečajem in letala krožijo okrog sveta. Cook zdaj sam ne ve, kaj početi. Vse njegovo premoženje znaša 60 dolarjev, prijatelji so mu pomirili in tako mora na stara leta začeti vse znova. O svoji zadevi ni hotel govoriti, ker je moral državnemu pravdniku svečano obljubiti, da 5 let ne bo nikdar govoril o petrolejskem skandalu v Texasu. Samo pod tem pogojem je bil namreč izpuščen.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Clemenceau in velika ženska.

Tik pred svetovno vojno je bil Clemenceau v Karlovih Varih, kjer so mu predstavili igralko dunajskega dvorne gledališča, zelo lepo damo visoke postave. Ko je odšla, je vprašal nekdo tigra, kako mu je igralka ugajala.
— Poznam ženske te vrste, — je odgovoril Clemenceau. — To so dame, ki imajo znotraj vijugaste stopnice.
V šoli.
— Janezek, povej nam stavek, v katerem bo beseda cikorkija.
— Vsak dan pijem kavo.
— Kje je pa cikorkija?
— V kavi, gospod učitelj.
Pri kartah.
— Kako? Drznete si trditi, da sem slepar? Je to žalitev ali šala?
— Žalitev.
— To je vaša sreča, kajti šale ne razumem.

Cefir za srajce!

Najnovejši vzorci!

A. & E. Skaberne LJUBLJANA

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo — Najmanjši oglas 5 —

Na obroke

kupite lahko vsakovršno blago s posredovanjem Kreditne zadruge detajlnih trgovcev, Cigaletova ulica 1. Posreduje hitro in diskretno. 34/T

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostem želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 87-L

MODROCE

Ia afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najcenejše kupite pri RUDOLF SEVER Marilini trg 2 29/T

Stanovanje

ene sobe s kuhinjo išče mlad zakonski par v Rožni dolini ali Tržaški cesti. Vsešttev lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Cistost«/1163. 1163

Mecenov portal

(incl. steklo in rolo), kompletno proda trdka A. E. Skaberne v Ljubljani. 1159

Strojni ključavničar,

tudi z enoletno prakso mehanika, zmožen slov. in nemškega jezika, išče službo. Nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Strojni ključavničar«/1162.

Dežni plašč

najnovejše fazono dobite tudi, če nimate gotovine. Imate morda staro srebrno ali zlato, srebrne kroge ali zlatnike, vrednostne papirje ali starinske vrednote, vse Vam vzame najbolje v račun Jančigaj, Ljubljana, Tavčarjeva 1.

Klišeje

tudi rabljene kupim. Navedite množino in ceno pod »klišeji«/1172

Štancarje, frezarje in čistilce

(Ausputzer) s takojšnjim nastopom in stalnim mestom za prvovrstne delavce išče ob dobi plači tvornica cipela i sandala, Bjelovar. 1169

Dame!

Preglejte svojo garderobo. Model klobuki po zmerai ceni. Preoblikovanje po 25—30 Din. Se priporoča Stemberger-Reß, Dunajska c. 9., drugo dvorišče. 1170

Hišo

z lokalom ali tako, da se da lepo preurediti v poslovne prostore na prometnem kraju kupim. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Zadnja cena«. 1171

Sejmarji

poskusite z dežnimi plašči, katere Vam nudijo najceneje Jančigaj, Ljubljana, Tavčarjeva 1. 1173

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57 priporoča najboljšo tambore, tice, škole, partiture i ostale potrebitne za vsa glazbala. Odlikovan za pariskojzložbi Cjenici franko.

Travniški mah

sredstvo za njega zatiranje, varstvena znamka in samoisdelovalna pravica za Jugoslavijo se proda kapitalno čvrstemu interesentu. Ponudbe pod »Massenabsatz 3977« na anončno družbo »Herold«, Graz, Stempfergasse Nr. 4.

Kapital se Vam podvoji v enem letu, če ga naložite pri rejf srebrnolaktih listic

FERLINZ, reja živali, plemenite kožuškovine komanditna družba v LJUBLJANI, Stančeva ul. 21

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE! — ISČEMO ZASTOPNIKE!

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovolneno moške in damske blagove zadnjih novosti za pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Češkoslovaška. Največja izbira. Najnižje tvorniške cene. Najsolidnejša izvršitev vseh naročil. Na zahtevo vzorci zastojni in poštnine pristo.

IZKORISTITE!

Prednosti nakupa v predseziji. Oglejte dospele pomladne novosti!

Kamgarni, ševlji, sukna za obleke, kostume, plašče, povrhnjke

FRANJO NOVAK

Spec. trgovina sukna — Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

